

Скрипник Н.І.
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільної освіти
Уманський державний педагогічний
університету імені Павла Тичини*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Успішність реалізації реформ, закладених державою в освіті, залежить від готовності педагога до якісного забезпечення розвиваючого середовища та вибору методів організації освітнього процесу, способів взаємодії із суб'єктами цього процесу. Тому, вочевидь, сучасний фахівець освітніх закладів повинен бути готовий до проектування і організації освітнього процесу нового типу. Діяльність педагога ускладнюється різноманітністю моделей і програм розвитку і виховання дітей. Це доповнюється відсутністю у багатьох педагогічних працівників досвіду побудови належного педагогічного процесу і особистісно-орієнтованої взаємодії з його суб'єктами, а тим паче, з інноваційними підходами, як того вимагає сучасність. Придбати такий досвід і зорієнтуватися у різноманітній інформації, як правило, допомагає правильно побудована методична підтримка кожного спеціаліста. Такі проблеми вимагають удосконалення системи науково-методичного супроводу педагогів дошкільної освіти, який би забезпечив оволодіння ними сучасною теорією та інноваційною практикою організації освітнього процесу.

Низка вітчизняних і зарубіжних досліджень присвячено проблемам розвитку методичної діяльності (В. Дивак, Т. Гущина та інші), розроблено структурні моделі методичної компетентності та їх роль (О. Бігіч, Н. Гавриш, Т. Гущина, О. Зубков, О. Лебедева, Т. Пономаренко та інші), визначено зміст і форми інновацій в організації методичної роботи (К. Белая, К. Крутій, Л. Поздняк та інші), розкрито і проаналізовано

ефективність практичного досвіду організації методичної служби у закладах дошкільної освіти (Г. Васильєва, Г. Григоренко, О. Лінник, Н. Савінова, Л. Швайка та ін.). Однак, у цих роботах не враховано можливість організації методичної діяльності з позиції теорії і практики супроводу вихователя в умовах передшкільної освіти. Разом з тим, на думку С. Мітіної, В. Новіцької, П. Третьякова та ін., саме супровід вихователя може бути найбільш ефективним способом збагачення професійної компетентності педагога в ситуації реформації освітньої діяльності [6; 7].

Щоб зрозуміти тенденцію становлення ефективної методичної роботи необхідно з'ясувати цілі, зміст і сформовані способи її організації. Аналіз історичних джерел допоміг з'ясувати, що особливу увагу питанням організації методичної діяльності в освітніх установах стали приділяти з другої половини ХІХ століття. У цей період тільки починає складатися суспільне дошкільне виховання. Великий внесок у розвиток методичної роботи в дитячому садку внесла Луїза Карлівна Шлегер. Вона вперше заговорила про необхідність проводити в дитячому садку аналіз педагогічної діяльності установи з метою раціонального і ефективного планування подальшої роботи. Крім цього, Л.К. Шлегер брала участь в розвитку інспекторсько-методичної служби. Вона готувала перших інспекторів з дошкільного виховання, які займалася «організацією нової дошкільної справи», надавали вихователям допомогу в оволодінні новим змістом і методами дошкільного виховання [3, с.14]. Тобто, саме у цей час зароджувалися перші ознаки методичного супроводу педагогів у їх освітній діяльності.

А вже на початку ХХІ ст. методичній службі відводиться особлива суттєва роль в осмисленні інноваційних ідей, у стимулюванні активного новаторського пошуку та вдосконаленні педагогічної майстерності. Основною функцією методичної служби є організація і супровід підвищення кваліфікації, професійного рівня педагогічних працівників

дошкільної освіти, розвиток їхньої творчої ініціативи, підтримання прогресивних ідей, упровадження інноваційних освітніх технологій [5].

З метою вдосконалення методичної служби, стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, у 2018 р. вийшов наказ Міністерства освіти і науки України № 372 Про затвердження Примірного положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти [4]. Робота методичного кабінету як центру методичної служби в закладах дошкільної освіти організовується згідно з вимогами Законів України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту», Положенням визначається основне завдання методичного центру закладу - допомогти педагогічним працівникам закладу дошкільної освіти забезпечити цілісний розвиток дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок.

З огляду на основне завдання, важливо визначити основні концептуальні засади методичного супроводу. Зокрема: підходи, принципи, завдання, методи і таке інше, які б відображали тенденцію взаємодії вихователя-методиста і педагогів сучасного закладу. Адже, науково обґрунтовані концептуальні засади методичної роботи забезпечать системний, послідовний і цілеспрямований супровід, який спонукатиме педагогічний колектив до оволодіння новими знаннями для успішної реалізації педагогічних завдань в умовах реформування переддошкільної освіти.

Водночас, маємо констатувати, що наукове підґрунтя методичної роботи, не варто сприймати як своєрідний рецепт для розв'язання всіх професійних завдань, тому що, лише творчий і мудрий супровід професіонала-методиста, може забезпечити високопрофесійний рівень управління освітнім процесом у закладах освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Данилова Г.С. Методичні служби України: проблеми управління, професійна підготовка: Навч.-метод. посібник / Г.С. Данилова. – Київ: ІЗМН.
2. Закон України «Про дошкільну освіту»: №49. Дата оновлення: 18.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
3. Новіцька В. (2007) Методическое сопровождение воспитателя в условиях современного дошкольного образовательного учреждения: диссертация... канд. пед. наук: 13.00.07. Москва: РГБ.
4. Положення про методичний кабінет (2018) Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/60597/>
5. Скрипник Н.І Проблеми підготовки майбутнього організатора дошкільної освіти до методичної діяльності в закладах дошкільної освіти. Інноваційна діяльність сучасного вихователя в інформаційному просторі: збірник науково-методичних праць. Умань: ВПЦ Візаві (2019), 102-106.
6. Третьяков П.И., Митин С.Н., Бояринцева Н.Н. (2003) Адаптивное управление педагогическими системами: Учебное пособие. Москва: Академия.
7. Швайка Л.А. (2017) Методична робота в ДНЗ. Харків: Вид. група «Основа».